

ΠΩΣ ΠΑΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ██████████
████████████████████ ΣΤΑ ΘΕΑΤΡΑ ΜΑΣ

‘Η Ανθή του Αντρέιφ
’Στὸ θέατρο Κυβέλης

‘Επανελήφθη ἡ ‘Ανθή ὑστερ’ ἀπὸ πολλὰ χρόνια στὸ θέατρο «Κυβέλης». Σὰν φηταῖνὸν μετέωρο, μέσα στὸ σκοτάδι, ὑστερ’ ἀπὸ χιλίες ἀνοησίες ποὺ παίχθηκαν ὡς τώρα, καὶ πρὶν ἀπὸ ἄλλες ποὺ θὰ παιχθοῦν, παίχθηκε ἡ ‘Ανθή τοῦ ‘Αντρέιφ.

Τὰ ἀνθρώπινα στήθη, ποτὲς δὲν ἀνοίχθηκαν τόσο ἐπιστημονικά, κι’ ὁ ἀνθρώπινος καύμος, κι’ ἡ ἀνθρωπίνη μαύρη μοῖρα ποτὲς δὲν σῦβησαν, καὶ δὲν παρουσιάσθηκαν τόσο τραγικά κι’ ἐπιβλητικά ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

‘Η δυστυχία τοῦ ἀντρα! ‘Η δυστυχία τῆς γυναίκα! ‘Η δυστυχία τοῦ ἔρωτα! Ποῦθενά ἔσω; ὁ ἀνθρώπος δὲν ἐδυστόχησε τόσο πολὺ, ἀφ’ ὅτου ἔπαψε νὰ εἶναι ζῶο. Ἔσο ‘στὸν ἔρωτα.

‘Ο Φέντιας ἔμωε, στὸ ζήτημα αὐτὸ θέλησε νὰ μείνῃ ζῶο. Καὶ τοῦ τὸ ἀμφισβητοῦν τὸ δικαίωμα αὐτό, καὶ τὸν παντρεύουν, χωρὶς αὐτὸς νὰ ξέρῃ καλά, καλά, γιατί πέρνει αὐτὴν ποὺ πέρνει καὶ ὄχι τὴν ἄλλην, τὴν ‘Ανθή. Κι’ ἔπειτα τοῦ ἀρέσει καὶ ἡ ‘Ανθή; καὶ ἡ γυναίκα τοῦ ὑποφέρει, καὶ τοῦ ἀρέσει καὶ ἡ Νίνα ἡ μικρότερη καὶ ὑποφέρει ἡ ‘Ανθή, καὶ τὸν μισεῖ, καὶ τοῦ δίνει φαρμάκι, γιατί τὸν ἀγαποῦσε πολὺ, καὶ ὑπέφερε πολὺ, καὶ κλαίει σκοτώνοντάς τον.

‘Η ‘Ανθή! αὐτὴ πάλι τί εἶναι; εἶναι ἡ γυναίκα, μὲ τὰ κόλπα τῆς, μὲ τὴν ἀνδρὴν δύναμίν τῆς, μὲ τὴν περιφάνειά τῆς, ἔσο δὲν ἔχει ταμπληθῆ’ ἐξευτελιστικὰ καὶ ταπεινῇ μάλιστα τὴν πάθει στ’ ἀλήθεια. Ρομαντικὴ καὶ ἀδύνατη τόσο, ὥστε νὰ σκοτώσῃ; γιατί οἱ ἀδύνατοι σκοτώνουν, οἱ δυνατοὶ παλαίβουν.

Καὶ τὸν ἀγαπᾷ καὶ ἡ Νίνα τὸ Φέντια, τὸ κοριτσάκι, τὸν δεκάξῃ χρόνων; γιατί τὸν ἀγαπᾷ; ἔτσι, γιατί εἶναι ὁ πρῶτος ἀντρας ποὺ εἰσέρχεται μαζὴ τοῦ συγνά; κι’ ἐκεῖνος τὴν γλυκοκουτσάζει, γιατί εἶναι νέα καὶ ἄμορφη. ‘Ολοι ἔχουν δίκιο, γιατί. Ἔλοι εἶναι δυστυχισμένοι.

Αὐτοὶ ποὺ βλήθηκαν νὰ διορθώσουν τὸν κόσμο, μᾶς εἶπαν πῶς δὲν εἶμεθα ζῶοι, δίχως νὰ μᾶς δείξουν τὸν τρόπο νὰ γίνουμε καὶ λιγάνι Θεοί. Καὶ βρισιόμαστε μετέωροι, περίεργοι κένταυροι, μισο-ἀνθρώποι καὶ μισο-ζῶοι, ὑπεύθυνοι γιὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ ζῆλου καὶ τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ ἡ γρηά; ποῖς ξέρει τί νάναι κι’ αὐτὴ! Εἶναι ἡ κατάρα ποὺ μᾶς βαρύνει; εἶναι τὸ παλιὸ καὶ παραγνωρισμένο φυσικὸ δίκιο τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ χαρνεύεται γιατί τὸ παραπετάξαμε καὶ τὸ παραγνωρίσαμε;

‘Ο Φέντιας τῇ μισῇ καὶ τῇ βρίζει, καὶ λέγει στὴν πρώτη πράξι, μπροστὰ σὲ ὅλη τὴν οἰκογένεια:

— ‘Η ὑπόθεσις ἐδῶ, δὲν εἶναι πολιτικὴ ἀλλὰ ποιικὴ.

Ναὶ εἶναι ποιικὴ ἡ ὑπόθεσις τῆς ἀνθρώπινης δυστυχίας, ὑπόθεσις ποιικὴ, μὲ δικαστὰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ κατηγορούμενο τὸ Θεὸ.

‘Η Κε Κυβέλη, ἡθοποιὸς μεγάλη, δὲν μπορούσε παρὰ νὰ ἐνοήσῃ τὸ ἔργο ὁλόκληρο, καὶ τὸ ρόλο τῆς, καὶ νὰ παίξῃ καλά. (‘Εδῶ θὰ παρακαλέσω τὸν ἀναγνώστη μου, νὰ μὴ διγῃ στὶς λέξεις ποὺ μεταχειρίζουμε τὴν τρεχοῦμενη σημασία λέγοντας νὰ ἐνοήσῃ ἔχω δι’ ὄψιν μου, ἔλα τὰ περιβάλλοντα ψυχικὰ καὶ διανοητικὰ χαρίσματα ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ νὰ ἐνοήσῃ ἕνα τέτοιο ἔργο). Στὴν τρίτη πράξι, δὲν ξαναγυρίζει στὸ δωμάτιο, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Νίνας, παγερὴ καὶ ἀκίραχη, ἡ φωνὴ τῆς, ἦταν ἡ φωνὴ τῆς γυναίκας ποὺ ἀγαπᾷ, ποὺ τὴν ἀπατοῦν, καὶ ποὺ εἶδα. ‘Ακουσα τὴ φωνὴ αὐτὴ, κι’ ἔσκυψα ἀπὸ μιὰ τριπίτσα, χωρὶς νὰ ξέρω τὸ γιατί, νὰ

ἴδω, καὶ εἶδα: μιλοῦσεν ἡ ‘Ανθή.

‘Ο κ. Βεάκης, ἔπαιξεν ἐπίσης καλά, κάτουρος τοῦ ἔργου σὲ ὅλες τοῦ σχεδὸν τὲς λεπτομέρειας. Πολὺ σπάνια δυστυχῶς παίζουσι ἔτσι οἱ ‘Ελληνες ἡθοποιοί.

‘Η Κε Βάκου ὡς ἐμφάνισις καλὴ, φαίνεται ἔμωε ὅτι δὲν ἠγνόησεν καλά οὔτε τὸ ἔργο οὔτε τὸ ρόλο τῆς; ἦταν μιὰ παλὸ γρηά γυναίκα, ἐνθ’ ὃ ρόλος εἶναι: ἕνα πολὺ παλιὸ σύμβολο.

— ‘Η Κε ‘Αλκαίου (Κε ‘Ανόσωφ) καὶ ὁκ Παπαγεωργίου (Γατάρκωφ) ἀρκετὰ καλοί.

Οἱ ἄλλοι κ. κ. ἡθοποιοὶ ἐνόμισαν τοὺς ρόλους τῶν ὡς δευτερευούσης σημασίας καὶ δὲν τοὺς ἐπρόσεξαν. Αὐτὸ πολὺ ὀλίγον τοὺς τιμᾷ.

Γιὰ τὰ νεκρὰ δὲν μπορούμε δυστυχῶς ν’ ἀσχοληθοῦμε σοβαρά.